

Datum

4 mei 2023

Onderwerp

VNG-inbreng CD Integriteit Openbaar Bestuur 9 mei

Geachte woordvoerders Binnenlandse Zaken,

Hopelijk geniet u op dit moment nog van een welverdiend reces.

Op 9 mei debatteert u over integriteit in het openbaar bestuur. Het kabinet deelt beleidsvoornemens om de integriteit van het openbaar bestuur te verbeteren. Gemeenten hebben hier ook continu aandacht voor – het is een onderwerp dat nooit ‘af’ is en waar altijd het gesprek over gevoerd moet worden. Ten behoeve van uw uitwisseling met de minister delen wij graag twee opvattingen die helpen bij het gezamenlijk agenderen van dit belangrijke onderwerp.

Gelijke monniken, gelijke kappen

Bij gemeenten ontstaat het beeld dat het rijk meer en strengere integriteitsnormen aan decentrale overheden oplegt dan aan zichzelf. De brief over het Integriteitsbeleid openbaar bestuur van 25 april straalt dit ook uit. De beleidsvoornemens integriteit (een bijlage van de brief) laten vooral verscherpingen zien van de regelgeving voor het decentrale bestuur.

Normen die door het rijk worden opgelegd hebben niet automatisch een hoog draagvlak onder gemeentebestuurders en -ambtenaren. U kunt helpen dit draagvlak te vergroten door te zorgen dat de normen en eisen voor integriteit gelijk worden getrokken tussen het rijk en de lokale overheid. Pas als de lokale overheid over dezelfde randvoorwaarden beschikt, kan het rijk de zelfde integriteitsnormen van lagere overheden verwachten. Het concept van de Wet op de Politieke Partijen is een voorbeeld waarbij de regels voor politieke partijen voor alle lagen van het bestuurlijk bestel dezelfde uitgangspunten hebben.

Daarnaast merken we op dat de cijfers over integriteit eenzijdig over decentrale politieke ambtsdragers gaan. Bij het inventariseren van de integriteit van het openbaar bestuur is gelijke informatie over centrale politieke ambtsdragers onmisbaar, om te voorkomen dat er een scheef beeld ontstaat.

Praat met decentrale overheid, in plaats van over

Gemeenten vinden het een goede zaak om integriteitsbeleid continu te verbeteren, zoals hierboven al vermeld staat. We steunen daarin het doel en de richting van het beoogde integriteitsbeleid op basis van meer kwantitatieve informatie.

Juist omdat we samen met het kabinet voor hetzelfde integriteitsbeleid staan, vinden wij het vreemd dat de voorstellen van de minister grotendeels uit de lucht komen vallen. De meeste verbetermogelijkheden zijn nieuw voor ons, zoals het voornemen om de wettelijke regeling omtrent onverenigbare betrekkingen en verboden handelingen tegen het licht te houden, een lobby- en

draaideurregeling en een concretere wettelijke zorgplicht voor burgemeesters. Integriteitsbeleid valt en staat met het draagvlak onder de bestuurders en ambtenaren die onderwerp zijn van het beleid. Er is bij ons nu niet bekend of er draagvlak is voor deze en enkele andere voorstellen. We doen daarom een beroep op u om de minister op het hart te drukken om in overleg te gaan met de gemeenten en beroepsverenigingen over de verbetervoorstellen in de brief.